

Guidelines for Developing Operating According to The Roles and Responsibilities of School Committee under Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 5

Tanapol Marksangsiri and Chayakan Ruangsuwan

Faculty of Education, Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand

E-mail: 638210200312@rmu.ac.th ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-1565-6195>

Corresponding author e-mail; chayakan@rmu.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5265-401X>

Received 11/06/2024

Revised 02/07/2024

Accepted 26/07/2024

Abstract

Background and Aims: The Basic Education Commission is very important to the development of educational institutions. According to the law, every educational institution must appoint a basic education committee. Effective educational administration must decentralize power to the school committees in the education area directly responsible for supervising, promoting, and supporting the business. Define the concept of educational management, strategy, vision, objectives, indicators, and development guidelines. This research objective of to 1) Study the current condition. Desired conditions and necessary needs of operations according to the roles and responsibilities of the educational committee. 2) Study guidelines for developing operations according to the roles and responsibilities of the educational committee.

Methodology: The study is divided into 2 phases: Phase 1 studies the current condition. Desired conditions and necessary needs for operating according to the roles and responsibilities of school committee. The sample consisted of 394 people, divided into 128 school directors, 133 school committee chairmen, and 133 teacher representatives. The sample was sampled using a stratified random sampling method. The tool used was a questionnaire. There is index of congruence value 0.80 - 1.00, the confidence value for the current condition is equal to 0.93, the discriminatory power value is between 0.38 - 0.82, and the confidence value for the desired condition is equal to 0.94. The discriminatory power value is between 0.36 - 0.84. Statistics used in research, it is frequency, percentage, mean, standard deviation and the index value for prioritizing essential needs, Phase 2, guidelines for developing operations according to the roles and responsibilities of the school board From 9 experts, the tool is an interview form and content analysis by interpreting and presenting it descriptively.

Results: The findings of this research were as follows: 1) The current conditions for operating according to the roles and responsibilities of the school committee as a whole and in each area are at a moderate level. Overall each aspect of the desired condition is at the highest level and the modified priority needs index is between 0.46 - 0.51. 2) Guidelines for developing operating according to the roles and responsibilities of school committee found 18 development guidelines:

1) Building relationships between communities and coordinating with both public and private organizations in 3 approaches: 2) Policy, development plan, and action plan 4 approaches 3) Children's rights Caring for disabled children underprivileged children and children with special abilities, 4 approaches, 4) Management of all 4 departments, 4 approaches, and 5) Operations according to this regulation and performing other tasks as assigned 3 approaches. The results of the evaluation of development approaches Carry out work according to the roles and responsibilities of the school committee. There is appropriateness and feasibility overall and in each aspect. At the highest level.

Conclusion: A school's management and achievement of the objectives set by the following key components must be carried out via an operational approach that adheres to the role and responsibilities of the school board: (1) Policy/Development Plan/Action Plan. (2) Overseeing each of the four departments. (3) Rights of children; providing care for children with disabilities; disadvantaged children; and children with exceptional abilities. (4) Establishing connections between local communities and working with both governmental and private entities. and 5) carrying out tasks as delegated and in compliance with these regulations.

Keywords: School Committee; Development Guidelines; Operations; Roles and Responsibilities

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

ธนพล มากแสงสิริ และ ชยาگانต์ เรืองสุวรรณ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์การวิจัย: คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสำคัญต่อการพัฒนาสถานศึกษาเป็นอย่างมาก ตามกฎหมายกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพต้องกระจายอำนาจไปยังคณะกรรมการสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา โดยตรงทำหน้าที่กำกับ ส่งเสริม สนับสนุนกิจการ กำหนดแนวคิดของการจัดการศึกษา ยุทธศาสตร์ วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนา ดังนั้นการศึกษาวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา

ระเบียบวิธีการวิจัย: การวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง 394 คน แบ่งเป็น ผู้อำนวยการโรงเรียน 128 คน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา 133 คน และผู้แทนครู 133 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.80 - 1.00 ค่าความเชื่อมั่นของสภาพปัจจุบันมีค่าเท่ากับ 0.93 ค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.38 - 0.82 และค่าความเชื่อมั่นของสภาพที่พึงประสงค์เท่ากับ 0.94 ค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.36 - 0.84 สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีการเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ระยะที่ 2 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา จากผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน เครื่องมือ คือ แบบสัมภาษณ์และวิเคราะห์เนื้อหาโดยวิธีการตีความแล้วนำเสนอแบบพรรณนา

ผลการวิจัย: พบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และค่าดัชนีการเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น อยู่ระหว่าง 0.46 - 0.51 2) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา พบแนวทางการพัฒนา 18 แนวทาง คือ 1) ด้านสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน และประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน 3 แนวทาง 2) ด้านนโยบาย แผนพัฒนา และแผนปฏิบัติการ 4 แนวทาง 3) ด้านสิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ 4 แนวทาง 4) ด้านการบริหารจัดการงานทั้ง 4 ฝ่าย 4 แนวทาง และ 5) ด้านการดำเนินงานตามระเบียบนี้และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย 3 แนวทาง ผลการประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปผล: การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา เป็นวิธีการปฏิบัติงานที่ต้องดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษาแล้วบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้โดยองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ 1) ด้านนโยบาย/แผนพัฒนา/แผนปฏิบัติการ 2) ด้านการบริหารจัดการงานทั้ง 4 ฝ่าย 3) ด้านสิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อย

โอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ 4) ด้านสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน และประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน และ 5) ด้านการดำเนินงานตามระเบียบนี้และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

คำสำคัญ: คณะกรรมการสถานศึกษา; แนวทางการพัฒนา; การดำเนินงาน; บทบาทหน้าที่

บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยในระยะของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) ไปสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของไทย ถือเป็นปัญหาสำคัญของไทยมาโดยตลอด สะท้อนจากผลสัมฤทธิ์ การศึกษาที่อยู่ในระดับต่ำ (กระทรวงศึกษาธิการ 2564) โดยจากการทดสอบทางการศึกษาทางวิชาการระดับชาติที่ผ่านมา พบว่า นักเรียนไทยมีผลคะแนนค่าเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ทุกวิชา และผลคะแนนสอบปีชาของเด็ไทย ซึ่งเป็นการทดสอบความฉลาดรู้ด้านการอ่าน คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ อันเป็นทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (สำนักทดสอบทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 2565) ยังอยู่ในระดับต่ำกว่าหลายประเทศและผลคะแนนมีแนวโน้มลดลง จากอันดับที่ 50 เป็นอันดับที่ 66 จาก 79 ประเทศ การศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะพื้นฐานที่สูงขึ้น สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้ ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพชีวิตคือการศึกษ (แผนการศึกษาชาติ 2560 – 2579) โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนเข้าถึงการศึกษาคุณภาพสูงอย่างเท่าเทียมกัน และสร้างระบบการจัดการการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และดำเนินงานทางการศึกษา จัดคุณภาพการศึกษา ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการสถานศึกษาและการใช้จ่ายงบประมาณ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ดังนั้นในการพัฒนาการศึกษา เป็นการกำหนดแนวคิดของการจัดการศึกษา วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ เป้าหมายการพัฒนาการศึกษา บทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนา รวมทั้งโครงการเร่งด่วนที่สำคัญ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2562 ในหมวด 4 มาตรา 24 ข้อ 6 “การจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอด มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง และชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ” มีหลัก 3 ประการ คือ ข้อ 1) การกระจายอำนาจด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ข้อ 2) ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษา ในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญา และสถานศึกษาทุกแห่ง ทำหน้าที่กำกับ ส่งเสริม สนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ข้อ 3) การมีส่วนร่วมของชุมชนและสังคม เช่น ให้สังคมมีส่วนในการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วมของบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น และให้มีการระดมทรัพยากรด้านงบประมาณ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ได้สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยมีองค์กรของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน และชุมชนให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5, 2565) และส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการที่คณะกรรมการสถานศึกษาได้แสดงความรู้ ให้คำแนะนำ หลักวัตถุประสงค์และมีบทบาทหน้าที่ในการให้แนวคิดพิจารณาหาเส้นทางเพื่อกำหนดแผนพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาทางด้านต่าง ๆ และเกิดประโยชน์ต่อการทำงานนั้นจะ

ได้ข้อมูลที่เป็นจริงและข้อคิดเห็นใหม่ๆ ที่เป็นรูปธรรมไปสู่การตัดสินใจกำหนดวิธีพัฒนาและแก้ประเด็นที่ตรงกับบริบทที่เป็นจริงได้ สอดคล้องกับเทียมจิต คงอรุณ (2561: 123) การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในเขตอำเภอท่าเรือ พบว่า ปัจจัยส่งต่อการปฏิบัติหน้าที่ คือ 1) การเข้าร่วมประชุม เพื่อรับทราบนโยบาย แนวการปฏิบัติหน้าที่ 2) การให้ข้อเสนอแนะ 3) การวางแผนงาน 4) การให้ความคิดเห็นชอบ เมื่อคณะกรรมการสถานศึกษาไม่สามารถเข้าร่วมการประชุม หรือเข้าร่วมการประชุมเป็นครั้งคราว อาจทำให้ปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มความสามารถ สอดคล้องกับลดาพรรณ นิมิตทิพย์ (2561) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทหน้าที่สูงสุด คือ ด้านส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ และประสบการณ์ ด้านการส่งเสริมสนับสนุน จัดหา จัดสร้างหรือพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และ ด้านสนับสนุนการนำเสนอผลงานหรือนวัตกรรม สอดคล้องกับ ดร.รัตน งามพิทักษ์ (2562: 118) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 พบประเด็นสำคัญ 3 ประการคือ 1) ควรส่งเสริม สนับสนุนให้คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม และบทบาทอย่างเต็มที่ตามกฎหมาย 2) ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางระดมทรัพยากรต่างๆ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 3) ควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีคณะทำงานที่ประกอบด้วยบุคคลหลายฝ่ายและสถานศึกษาต้องให้บริการกับชุมชนอย่างเสมอภาค สอดคล้องกับ ญาณิน ปะติตัง (2564: 57) ผลการวิเคราะห์บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ พบว่า ตัวแปรจำนวน 6 ตัวแปร คือ 1) ด้านการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษา 2) ด้านให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา 3) ด้านให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและได้มาตรฐาน 4) ด้านให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาศักยภาพ 5) ด้านเสนอแนะและมีส่วนร่วมในการบริหารด้านวิชาการด้านงบประมาณ ด้านงานบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา และ 6) ด้านให้ความเห็นชอบ รายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษาส่งผลกระทบต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ตามกฎหมายกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่หลักการปฏิบัติงานยังไม่เป็นไปตามการดำเนินงานที่กำหนด อาจยังไม่เข้าใจในเรื่องบทบาทหน้าที่ของตนในการทำว่าต้องทำอะไร อย่างไร และทำเพื่ออะไร และขาดความชัดเจนในเรื่องบทบาทหน้าที่ของตนเอง ประการหนึ่ง บุคลากรองค์คณะบุคคลของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความหลากหลายในระดับการศึกษา ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน ส่วนหนึ่งคิดว่าการบริหารจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาเป็นเพียงที่ปรึกษาหรือผู้ปฏิบัติตามการร้องขอจากสถานศึกษา ดังนั้นการบริหารสถานศึกษาจะมีผลสำเร็จตามจุดประสงค์ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือและการมีบทบาทหน้าที่ให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นส่วนสำคัญในการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษาตามจุดประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวเพื่อสร้างความเข้าใจที่เป็นรูปธรรมกับคณะกรรมการสถานศึกษาให้กระทำแสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะโดยยึดหลักการและให้คำปรึกษา มองหาวิสัยทัศน์แนวทางการวางแผนพัฒนา แก้ไขปัญหาในด้านต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการบริหารนั้น ทำให้ได้ซึ่งข้อมูลที่เป็นจริงและข้อคิดเห็นที่เพิ่มเติมไปสู่การตัดสินใจกำหนดสิ่งที่ดำเนินการให้ตรงกับบริบทที่เป็นจริงมากที่สุด คณะกรรมการ

สถานศึกษาจำเป็นต้องรู้หน้าที่ของตนเองและมีความรู้ในเรื่องการจัดการศึกษาอย่างดี ดังนั้นการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 5 เพื่อให้ได้ แนวทางส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทการดำเนินงานที่เหมาะสมอันจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารและการจัดการสถานศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 5
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 5

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทบทวนวรรณกรรมโดยการศึกษาเอกสารและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเป็นองค์ประกอบการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาในการวิจัยครั้งนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542: 21-22) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาเรื่องของการมีบทบาทหน้าที่ที่มีหลายลักษณะ หลายรูปแบบวิธีการ เช่น การวางแผน การประชุม การแสดงความคิดเห็น การประสานงาน การรายงานและติดตามผล บริจาคเงินช่วยเหลือโรงเรียน ให้คำปรึกษาแก่โรงเรียน หรือแม้แต่ช่วยประชาสัมพันธ์กิจการของโรงเรียน และบทบาทในงานของสถานศึกษา 4 ฝ่าย คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2563 ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้คณะกรรมการมีบทบาทหน้าที่ 12 ข้อ ดังนี้ 1) กำหนดนโยบายและแผนการพัฒนาของสถานศึกษา 2) ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา 3) ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสารบัญญัตินโยบายหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการท้องถิ่น 4) กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา 5) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและได้มาตรฐาน 6) ส่งเสริมให้การพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ 7) เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา 8) ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น 9) เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน 10) ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา ก่อนเสนอต่อสาธารณชน 11) แต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะอนุกรรมการเพื่อการดำเนินงานตามระเบียบนี้ตามที่เห็นสมควร 12) ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานั้น

ญาณิน ปะติตัง (2564: 57) ผลการวิเคราะห์บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ พบ 6 ตัวแปร คือ 1) ด้านการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษา 2) ด้านให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของ

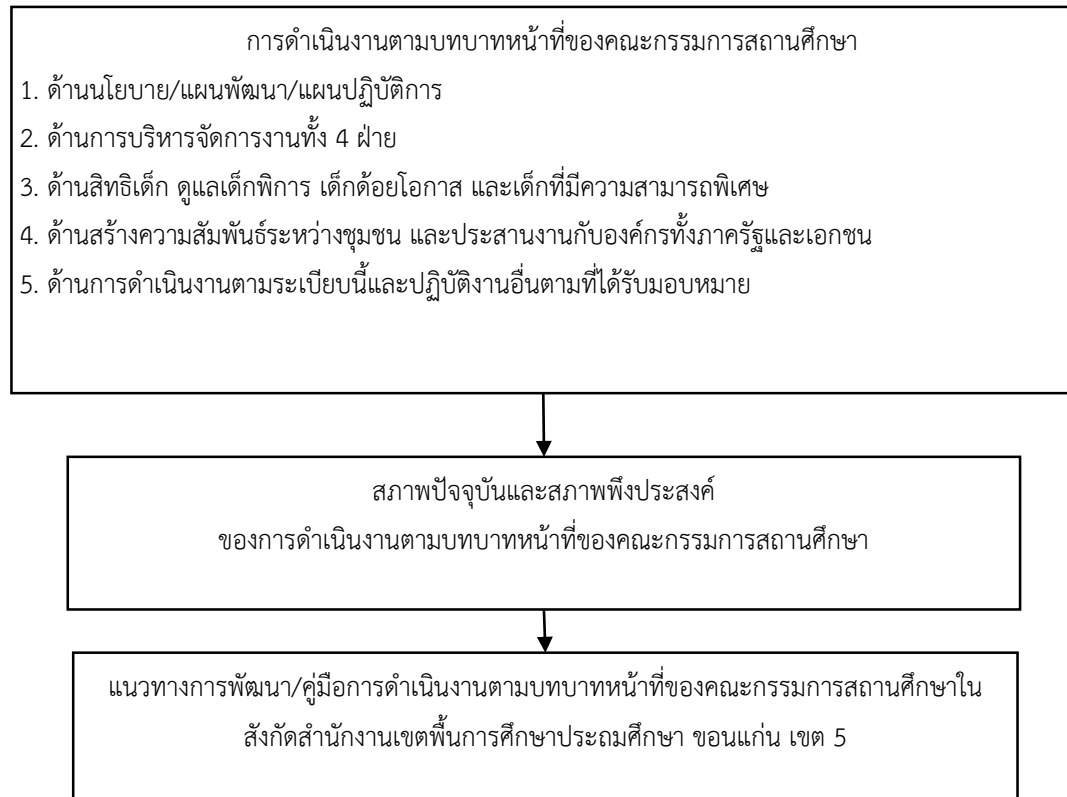
สถานศึกษา 3) ด้านให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและได้มาตรฐาน 4) ด้านให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาศักยภาพ 5) ด้านเสนอแนะและมีส่วนร่วมในการบริหารด้านวิชาการด้านงบประมาณ ด้านงานบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา และ 6) ด้านให้ความเห็นชอบ รายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษาส่งผลต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

Cimailing (2021: 5187-5194) บทบาทหน้าที่สำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษาในการดำเนินการจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบว่าบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 6 ด้าน ดังนี้ 1) ร่วมดำเนินตั้งแต่การรับนักเรียน และบริหารจัดการจนสำเร็จการศึกษา 2) เป็นที่ปรึกษา สนับสนุน ควบคุม และประสานงาน ในการบริหารหลักสูตร 3) กำกับติดตามการจัดทำงบประมาณ และการบริหารการเงิน 4) เป็นที่ปรึกษาและดูแลการสรรหาบุคลากรทางการศึกษา 5) กำหนดนโยบายการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก และโครงสร้างพื้นฐานของโรงเรียน 6) เป็นผู้อำนวยการความสะดวกประสานงาน และการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

จากดังที่กล่าวมาสรุปได้ว่า บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา คือ การแสดงความสามารถออกมาตามบทบาทหน้าที่ตามกฎหมายได้กำหนดไว้ เพื่อช่วยให้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง ทั้ง 5 ด้าน คือ 1) ด้านนโยบาย/แผนพัฒนา/แผนปฏิบัติการ ของสถานศึกษา 2) ด้านการบริหารจัดการงานทั้ง 4 ฝ่ายของสถานศึกษา 3) ด้านสิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ 4) ด้านสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน และประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน และ 5) ด้านการดำเนินงานตามระเบียบนี้และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย โดยการให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนในการปฏิบัติงาน ศึกษาบทบาทในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา สรุปได้องค์ประกอบ 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านนโยบาย/แผนพัฒนา/แผนปฏิบัติการ 2) ด้านการบริหารจัดการงานทั้ง 4 ฝ่าย 3) ด้านสิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ 4) ด้านสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน และประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน 5) ด้านการดำเนินงานตามระเบียบนี้และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย แสดงกรอบแนวคิดการวิจัยดังภาพที่ 1 ดังนี้

แผนภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 5

1.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน 260 คน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา 260 คน และผู้แทนครู 260 คน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 รวมทั้งสิ้นจำนวน 780 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน 133 คน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา 133 และผู้แทนครู 133 คน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 รวมทั้งสิ้นจำนวน 399 คน ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น แบ่งประชากรเป็นอำเภอ จำนวน 7 อำเภอ โดยการสุ่มอย่างง่ายเพื่อให้ได้จำนวนสถานศึกษาตามเกณฑ์ร้อยละ 50 (ไพศาล วรคำ, 2562: 95) โดยใช้สัดส่วนเท่าๆ กัน เพื่อให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด 399 คน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย สถานภาพ และอำเภอที่ตั้งสถานศึกษา

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ระดับการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating scale) โดยใช้เกณฑ์กำหนดน้ำหนักคะแนน 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert Scale) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง พร้อมแนบแบบสอบถามออนไลน์ด้วยแบบฟอร์มกูเกิล (Google Forms) โดยมีลิงค์การตอบแบบสอบถาม และสแกนคิวอาร์โค้ด (QR Code)

2) ทำการวิเคราะห์ข้อมูล และนำผลการคำนวณวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายและสมมติฐานของการวิจัย

3) ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 394 ชุด คิดเป็นร้อยละ 98.74

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา มี 2 ขั้นตอน

2.1 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา มาพัฒนาจัดลำดับความสำคัญ (Priority Setting) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล และนำมากำหนดประเด็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

2.1.1 กลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง โรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) การบริหารจัดการ และพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศที่ประสบความสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ และได้รับรางวัลระดับชาติ จำนวน 3 แห่ง สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา 1 คน และผู้แทนครู 1 คน รวมทั้งสิ้น 9 คน

2.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างประเด็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาโดยการวิเคราะห์ข้อมูลค่าดัชนีเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากสูงสุดไปหาต่ำสุดของการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา และนำมาเป็นประเด็นกำหนดข้อคำถามในการสัมภาษณ์

2.1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยทำการนัดการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิสะดวก

2) ผู้วิจัยทำการจัดบันทึก และขออนุญาตบันทึกเสียงไว้ทุกครั้งก่อนทำการบันทึก

3) ผู้วิจัยตรวจสอบ และรวบรวมข้อมูลและสรุปตามประเด็นการสัมภาษณ์

2.2 การประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 ท่าน แบบเจาะจง

2.2.1 การประเมินแนวทางการพัฒนา

ผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 9 ท่าน ดังนี้ กลุ่มที่ 1 ผู้อำนวยการโรงเรียน 3 ท่าน กลุ่มที่ 2 ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา 3 ท่าน กลุ่มที่ 3 ผู้แทนครู 3 ท่าน

2.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แบบประเมินแนวทางการการดำเนินการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา

2) ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการดำเนินการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา

2.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการดำเนินการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการดำเนินการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการดำเนินการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

การดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	PNIModified	ลำดับ
ด้านนโยบาย แผนพัฒนา และแผนปฏิบัติการ	3.01	0.81	ปานกลาง	4.79	0.50	มากที่สุด	0.59	2
ด้านการบริหารจัดการงานทั้ง 4 ฝ่าย	3.04	0.82	ปานกลาง	4.42	0.50	มาก	0.45	4
ด้านสิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ	3.03	0.82	ปานกลาง	4.71	0.50	มากที่สุด	0.55	3
ด้านสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน และประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน	2.99	0.83	ปานกลาง	4.77	0.50	มากที่สุด	0.60	1
ด้านการดำเนินการตามระเบียบนี้และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย	3.05	0.82	ปานกลาง	4.26	0.50	มาก	0.39	5
เฉลี่ยโดยรวม	3.03	0.82	ปานกลาง	4.59	0.50	มากที่สุด	0.51	-

สภาพปัจจุบันโดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$, S.D = 0.82) โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด ดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการดำเนินงานตามระเบียบนี้และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 3.05$, S.D = 0.82) รองลงมา ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการงานทั้ง 4 ฝ่าย ($\bar{X} = 3.04$, S.D = 0.82) ด้านสิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ($\bar{X} = 3.03$, S.D = 0.82) และ ด้านนโยบาย แผนพัฒนา และแผนปฏิบัติการ ($\bar{X} = 3.00$, S.D = 0.81) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน และประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ($\bar{X} = 2.99$, S.D = 0.83) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D = 0.51) โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด ดังนี้ ด้านนโยบาย แผนพัฒนา และแผนปฏิบัติการ ($\bar{X} = 4.79$, S.D = 0.50) รองลงมา ได้แก่ ด้านสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน และประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ($\bar{X} = 4.77$, S.D = 0.50), ด้านการดำเนินงานตามระเบียบนี้และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 4.71$, S.D = 0.50), ด้านการบริหารจัดการงานทั้ง 4 ฝ่าย ($\bar{X} = 4.42$, S.D = 0.50) และ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ($\bar{X} = 4.26$, S.D = 0.50)ตามลำดับ

ค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น โดยรวมมีค่า $PNI_{Modified}$ เท่ากับ 0.51 เรียงลำดับดัชนีความต้องการจำเป็นจากสูงสุดถึงต่ำสุด ดังนี้ ดัชนีความต้องการสูงสุด ได้แก่ ด้านสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน และประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ($PNI_{Modified} = 0.60$) รองลงมา คือ ด้านนโยบาย แผนพัฒนา และแผนปฏิบัติการ ($PNI_{Modified} = 0.59$), ด้านสิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ($PNI_{Modified} = 0.55$) และด้านการบริหารจัดการงานทั้ง 4 ด้านของสถานศึกษา ($PNI_{Modified} = 0.45$) ดัชนีความต้องการต่ำสุด คือ ด้านการดำเนินงานตามระเบียบนี้และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย ($PNI_{Modified} = 0.39$)

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 5 สรุปได้แนวทางการพัฒนา 18 แนวทาง แบ่งเป็น ด้านนโยบาย แผนพัฒนา และแผนปฏิบัติการ 4 แนวทาง ด้านการบริหารจัดการงานทั้ง 4 ฝ่าย 4 แนวทาง ด้านสิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ 4 แนวทาง ด้านสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน และประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน 3 แนวทาง และด้านการดำเนินงานตามระเบียบนี้และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย 3 แนวทาง

ตารางที่ 3 ผลการประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1 ด้านนโยบาย แผนพัฒนา และแผนปฏิบัติการ	4.89	0.31	มากที่สุด	4.75	0.44	มากที่สุด
2 ด้านการบริหารจัดการงานทั้ง 4 ฝ่าย	4.93	0.26	มากที่สุด	4.79	0.42	มากที่สุด
3 ด้านสิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ	4.96	0.19	มากที่สุด	4.82	0.39	มากที่สุด

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
4 ด้านสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน และประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน	4.91	0.28	มากที่สุด	4.83	0.38	มากที่สุด
5 ด้านการดำเนินงานตามระเบียบนี้และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย	4.92	0.27	มากที่สุด	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.92	0.26	มากที่สุด	4.79	0.41	มากที่สุด

ด้านความเหมาะสม โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.92, S.D = .26) โดยรายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ($\bar{X}$ = 4.96, S.D = .19) รองลงมา ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการงานทั้ง 4 ฝ่าย ($\bar{X}$ = 4.93, S.D = .26) ด้านการดำเนินงานตามระเบียบนี้และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X}$ = 4.92, S.D = .27) ด้านสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน และประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ($\bar{X}$ = 4.91, S.D = .28) และ ด้านนโยบาย แผนพัฒนา และแผนปฏิบัติการ ($\bar{X}$ = 4.89, S.D = .31) ตามลำดับ

ด้านความเป็นไปได้ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.79, S.D = .41) โดยรายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน และประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ($\bar{X}$ = 4.83, S.D = .38) รองลงมา ได้แก่ ด้านสิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ($\bar{X}$ = 4.82, S.D = .39) ด้านการดำเนินงานตามระเบียบนี้และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X}$ = 4.80, S.D = .40) ด้านการบริหารจัดการงานทั้ง 4 ฝ่าย ($\bar{X}$ = 4.79, S.D = .42) และ ด้านนโยบาย แผนพัฒนา และแผนปฏิบัติการ ($\bar{X}$ = 4.75, S.D = .44) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันโดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง รายด้านมีค่าเฉลี่ยจากสูงสุดถึงต่ำสุด ดังนี้ 1) ด้านการดำเนินงานตามระเบียบนี้และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย 2) ด้านการบริหารจัดการงานทั้ง 4 ฝ่าย 3) ด้านสิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ 4) ด้านนโยบาย แผนพัฒนา และแผนปฏิบัติการ และ 5) ด้านสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน และประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ตามลำดับ

2. สภาพที่พึงประสงค์โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รายด้านมีค่าเฉลี่ยจากสูงสุดถึงต่ำสุด ดังนี้ 1) ด้านนโยบาย แผนพัฒนา และแผนปฏิบัติการ 2) ด้านสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน และประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน 3) ด้านสิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ 4) ด้านการบริหารจัดการงานทั้ง 4 ฝ่าย และ 5) ด้านการดำเนินงานตามระเบียบนี้และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย ตามลำดับ

3. ค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นจากสูงสุดถึงต่ำสุด ดังนี้ 1) ด้านสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน และประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน 2) ด้านนโยบาย แผนพัฒนา และแผนปฏิบัติการ 3)

ด้านการดำเนินงานตามระเบียบนี้และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย 4) ด้านการบริหารจัดการงานทั้ง 4 ฝ่าย และ 5) ด้านสิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษตามลำดับ

4. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 สามารถวิเคราะห์ได้ 18 แนวทาง ดังนี้ ด้านนโยบาย แผนพัฒนา และแผนปฏิบัติการ 4 แนวทาง ด้านการบริหารจัดการงานทั้ง 4 ฝ่าย 4 แนวทาง ด้านสิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ 4 แนวทาง ด้านสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน และประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน 3 แนวทาง และด้านการดำเนินงานตามระเบียบนี้และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย 3 แนวทาง

5. ผลการประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการดำเนินงานตามระเบียบนี้และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้เนื่องจากคณะกรรมการสถานศึกษาสำคัญต่อการพัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษา มีการประชุมรับทราบภารกิจ รับทราบนโยบาย แนวการปฏิบัติหน้าที่ การให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามภารกิจต่างๆ ที่ได้รับจากหน่วยงานต้นสังกัด ให้ทุกฝ่ายร่วมเป็นคณะที่ปรึกษาและคณะอนุกรรมการ จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนจากคณะกรรมการสถานศึกษาได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มตามศักยภาพทำให้งานในภารกิจประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา แก้วแสนชัย (2558: 77 – 85) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 : พหุกรณีศึกษา พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งโรงเรียนให้อำนาจตัดสินใจของชุมชน การประชุมวางแผนงานการดำเนินงานวิชาการ ให้ได้เข้าร่วมประชุมวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการศึกษา เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปในการกำหนดนโยบายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน และสอดคล้องกับ ฤทัยรัตน์ ปัญญาสิม (2560: 229 – 315) พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ในการแบ่งอำนาจหน้าที่ มีการตั้งเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ร่วมกัน ให้ความสำคัญต่อความรับผิดชอบในงานโดยใช้ความคิดเชิงสร้างสรรค์ และความเชี่ยวชาญในการร่วมแก้ปัญหา มีส่วนในการกำหนดนโยบาย และกิจกรรมการบริหาร ตลอดจนปรับปรุงระบบบริหารการศึกษาให้มีเอกภาพด้านแนวการปฏิบัติหน้าที่และมาตรฐานการศึกษา ให้กระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น เพื่อให้มีความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการภายในของสถานศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดร.ลรัตน์ ฮามพิทักษ์ (2562: 118 - 130) แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง คือ คณะกรรมการโรงเรียนและผู้บริหารควรได้รับการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมและมีบทบาทอย่างเต็มที่ตามกฎหมาย การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อ

พัฒนาคุณภาพการศึกษา และให้มีคณะกรรมการที่ประกอบด้วยบุคคลหลายฝ่ายและสถานศึกษาต้องควรส่งเสริมสนับสนุนให้บริการกับชุมชนอย่างทั่วถึง

2. ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 5 ค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านนโยบาย แผนพัฒนา และแผนปฏิบัติการ ของสถานศึกษา ทั้งนี้ เนื่องจากคณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ศึกษา รับทราบ ให้ความเห็นชอบ และสนับสนุนนโยบาย แผนพัฒนา และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา ต้องประชุมชี้แจงให้ทราบถึงบทบาทหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเข้ามามีส่วนร่วมและติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษา ควรรับทราบและให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ เทียมจิต คงอรุณ (2561: 117- 126) ได้เปรียบเทียบการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในเขตอำเภอท่าเรือ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีปัจจัยส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ คือ การเข้าร่วมประชุม เพื่อรับทราบนโยบาย แนวการปฏิบัติหน้าที่ การให้ข้อเสนอแนะ การวางแผนงาน และการให้ความคิดเห็นชอบ ทั้งยังสอดคล้องกับ Rebecca White, B.A. (2021) บทบาทสำคัญในการนำนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดการสร้างวัฒนธรรมซ้ำไว้ด้วยกันของโรงเรียนในเชิงบวก พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด คือ การมีบทบาทหน้าที่กับนโยบาย การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน และการร่วมรับผลประโยชน์ของบุคลากรในโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาสามารถอธิบายบทบาทขั้นตอนการทำงาน และแนะนำการเปลี่ยนแปลงนโยบายไปสู่การทำงานร่วมกันเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพไปสู่การบริหารสถานศึกษาในทางบวก และสอดคล้องกับ ลดาวรรณ นิมิตทิพย์ (2561: 89 - 95) พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ 1) กำหนดนโยบาย วางแผน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดหา จัดสร้าง หรือพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน 2) ส่งเสริมพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ ประสพการณ์ในการจัดการใช้ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก 3) สนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงาน โครงการ หรือนวัตกรรมที่เกิดจากการศึกษาหรือใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก และ 4) นิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล ประเมินผลระบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก

3. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 5 พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน และประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งนี้ เนื่องจากคณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ในการประสานความสัมพันธ์กับ ชุมชน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน มีส่วนช่วยเหลือต่างๆ การปรับปรุงและพัฒนาอาคารสถานที่ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชน สนับสนุนสถานศึกษา และบุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของชุมชน ตามประเพณี ส่งเสริมด้านวิชาการและทักษะอาชีพ การประชาสัมพันธ์กิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ Chuwa, (2018) ได้ศึกษาบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านการบริหาร ตระหนักถึงการบริหารผ่านการจัดการทรัพยากร การปรับปรุงหลักสูตร การวางแผนงบประมาณของสถานศึกษา และการรักษาระเบียบวินัยของครูและนักเรียน 2) ด้านกระบวนการดำเนินงานในการรับรองคุณภาพ คณะกรรมการสถานศึกษาสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนรอบข้าง การประชุมกำกับติดตามการบริหารจัดการด้านงบประมาณ และสอดคล้องกับ Herwan (2018:

282 - 287) บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาในการสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐานทางการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) คณะกรรมการสถานศึกษามีหน้าที่เป็นที่ปรึกษา การสนับสนุน การกำกับติดตาม และการประสานงาน 2) ส่งเสริมบทบาทหน้าที่ที่คณะกรรมการสถานศึกษาได้แก่ การทำงานร่วมกันที่ดีในสถานศึกษา ให้คณะกรรมการสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ที่สนับสนุนช่วยเหลือนักเรียนให้สำเร็จการศึกษาภาคบังคับ 12 ปี 3) ปัจจัยขัดขวางคณะกรรมการสถานศึกษา ได้แก่ ขาดการประสานงานระหว่างสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษา ห่วงเรื่องส่วนตัวมากกว่าบทบาทหน้าที่ ไม่มีรางวัลตอบแทนที่ได้รับ บางรายอยู่ไกลสถานศึกษา และ 4) คณะกรรมการสถานศึกษาบางคนไม่ได้มีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรียาภรณ์ พรหมบางญวน (2564: 192-207) แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมตามหลักสังคหวัตถุ 4 พบว่าด้านการบริหารงานวิชาการ ให้ครูทำงานร่วมกันแบบทีม ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ PLC (ชุมชนแห่งการเรียนรู้) ด้านการบริหารงานบุคคล การให้ความสำคัญและเคารพต่อคนรอบข้างจะเป็นประโยชน์อย่างมากในการสร้างความสำเร็จในการทำงาน ด้านการบริหารงานงบประมาณ ใช้วิธีติดต่อประสานงานระหว่างองค์กร ในการสนับสนุนจัดหางบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป เชิญวิทยากรที่มีความรู้เฉพาะด้านในสาขาต่างๆ มาให้ความรู้แก่นักเรียน

แผนภาพที่ 2 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ทั้ง 5 ด้าน 18 แนวทาง โดยการให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนในการปฏิบัติงาน ศึกษาบทบาทในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนพัฒนาการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และเข้ามามีส่วนในการจัดการเรียนการสอน จัดกิจกรรมทางการศึกษา ให้การสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางสถานศึกษากำหนดขึ้น และเป็นหัวใจหลักที่สำคัญในการบริหารจัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลจากการวิจัยแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ พบว่า ด้านที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการงานทั้ง 4 ฝ่าย ดังนั้น ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีบทบาทในการพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานให้มากขึ้น เพื่อการทำงานที่เป็นระบบ และการมอบหมายงานที่ตรงตามความสามารถของบุคคลนั้น ๆ และยังเป็นการกระจายภาระงานอย่างเท่าเทียม

2. ผลจากการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ได้แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยผู้อำนวยการโรงเรียนนำไปใช้พัฒนาตนเอง คณะกรรมการสถานศึกษา และครู ทำให้เกิดการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การพัฒนาหน่วยงานหรือองค์กรต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริม และที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียน และครู

2. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเรื่องการบริหารงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่จะช่วยพัฒนาสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). *กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2564*. Retrieved on 10 October 2022 from https://www.bic.moe.go.th/images/stories/pdf/แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ_ฉบับที่13_4-11-2565.pdf

กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). *คู่มือการปฏิบัติงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว

กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2562*. Retrieved on 10 October 2022 from <https://www.moe.go.th>

- ญาณิน ปะติตัง. (2564). บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. วารสารวิชาการ มจร บุรีรัมย์. 6(2), 46-60.
- ดรัลรัตน์ ฮามพิทักษ์. (2562). แนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19. วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 16 (74), 118 -130
- เทียมจิต คงอรุณ. (2561). การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในเขตอำเภอท่าเรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต, 14 (2), 117 - 126
- นิตยา แก้วแสนชัย. (2558). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4. วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา, 9(3), 77 – 85
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรียาภรณ์ พรหมบางญวน. (2564). การมีส่วนร่วมในการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์ 8 (2), 192-207
- ไพศาล วรคำ. (2562). การวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 11, มหาสารคาม: ตักศิลาการพิมพ์
- ฤทัยรัตน์ ปัญญาสิม. (2560). การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการ บริหารสถานศึกษา. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์, 9(1), 124 – 132.
- ลดาวรรณ นิมิตพิม. (2561). บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2. วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์, 5(2), 86-95
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5. (2566). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570). Retrieved on 19 October 2022 from <http://web.kkn5.go.th/?p=2290>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด
- สำนักทดสอบทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดโรงพิมพ์อักษรไทย
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2558). การประเมินความต้องการจำเป็น. พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Chuwa, I.D. (2018). *The role of school committees in ensuring the quality of primary education in Magu district, Tanzania*. Institutional Repository at The University of Dodoma, an open-access institutional repository

- Cimailing, N. (2021). The Important Role of the School Committees in Implementing School-Based Management. *Jurnal Pendidikan Tambusai*, 5, 5187-5194
- Herwan, H. (2018). The Role of School Committee in Supporting The Fulfillment of Education Facilities and Infrastructure. *Journal of Education, Teaching and Learning* 3(2), 282-287
- Rebecca White, B.A. (2021). *The Relationship Between Administration and Inclusive Education: Perspectives From One Ontario School Board*. Brock University

